

Кейс-зерттеу: Әрекеттегі зерттеу арқылы қалай үйреніп, өстік!

Сәлем, достар! Бүгін мен сіздерге мектеп командамыздың «NIS/SHARE» атты үлкен жобада қалай оқып, қателесіп, өз жолын тапқаны туралы таңғажайып оқиғаны айтқым келеді. Бұл жаңалықтар мен маңызды сабақтарға толы нағыз шытырман оқиға болды. Біздің басты мақсатымыз – бұл жобаның өз бетінше, жоғарыдан тұрақты бақылаусыз және бұйрықтарсыз жүйелі түрде жұмыс істеуі. Сонымен қатар, біз өз мектебімізді ғана емес, басқа мектептерді де зерттеуді дұрыс және қызықты өткізуге үйретуіміз керек. Тек осылай ғана «NIS/SHARE» жобасының қаншалықты орныққанын түсінеміз!

Бәрі неден басталды?

Бәрі 2020 жылы басталды. Сол кезде 5000-нан астам оқушысы және 200-ден астам мұғалімі бар мектебіміз «SHARE» жобасының конкурсына қатысуды шешті. Біз ол кезде зерттеуге соншалықты терең енетінімізді ойлаған да жоқпыз! Мектебіміз таңдалып, біз 5 «X» сыныбында зерттеу жұмысын бастадық, онымен үш жыл бойы жұмыс істедік. Нәтижелер көп күттірмеді! 7 «X» сыныбына қарай оқушылардың білім сапасы айтарлықтай артқанын байқадық. Мұғалімдер балалардың «ашыла» бастағанын, ал ата-аналар балаларының оқуға қызығушылығы артып, ынтасы артқанын және ең бастысы, өздігінен ұйымдасқанын айтты!

Зерттеу барысында мұғалімдер жұмыстың қалай ұйымдастырылғанын жақсырақ түсініп, бірлескен сабақтарға көбірек қызығушылық танытып, рефлексияға, яғни не іске асқаны және не іске аспағаны туралы ойлануға ерекше назар аударды.

«NIS/SHARE» жобасындағы мақсаттарымыз бен қиындықтарымыз

2024 жылдың мамыр айында бізге 2024 жылдың қыркүйегінен 2025 жылдың қарашасына дейін «NIS/SHARE» жобасына қатысуды ұсынғанда, біз қатты қуандық! Неліктен?

Біріншіден, 4 жыл ішінде «SHARE» жобасы біздің дүниетанымымызды тек оқытуда ғана емес, өмірде де өзгертті. Біз басқа адамдарға айналдық! Иә, біз қателесеміз, бұл қалыпты жағдай. Жобаның арқасында біз қателермен жұмыс істеуді, рефлексия жасауды және бір-бірімізге «сыни дос» болуды үйрендік. Бірге шешімдер тауып, күмәнданып, бір-бірімізді тыңдап, басқалардың тәжірибесінен үйрену үшін әдебиетке жүгіндік.

Екіншіден, біз мұның маңызды және оңай болмайтынын түсіндік, өйткені бізге NIS мектептеріндегі әріптестерімізбен жұмыс істеу керек болды, ал біз – қарапайым жалпы білім беретін мектептің мұғалімдеріміз. Бірақ біз мұны саналы түрде жасадық, өйткені бәсекелестік дамуды тудырады! 2024 жылдың мамыр айында біздің негізгі тобымыз «SHARE» зерттеуі бойынша

рефлексивті есепті ұсынды, және 25 мектептің ішінен бізді, Астананың 10 басқа мектебімен және НИШ-тің 10 филиалымен бірге, «NIS/SHARE» жобасына қатысу үшін таңдады. Біз қуаныштан басымыз айналды!

Қиындықтарды жеңе отырып: Мектеп, мұғалімдер және оқушылар

Біздің мектеп екі корпусының бір-біріне жақын орналаспауымен ерекшеленді. Осы оқу жылының басында екінші корпус жеке мектепке айналды, және біздің еріктілер тобындағы көптеген мұғалімдер сол жерде қалды. Ал мен негізгі корпусқа ауыстым, онда мені жаңа оқушылар, ата-аналар және жартылай таныс ұжым күтіп тұрды. Мен бұл мәселе тудыруы мүмкін деп алаңдадым, бірақ қуанышыма орай, қателестім! Мектеп директорының, әкімшіліктің және негізгі топтағы әріптестерімнің қолдауы мен түсіністігінің арқасында біз зерттеу жұмысын сәтті өткізе алдық.

Біздің команда және оқыту

Оқу жылының басында біз өз командамызды құрдық: мектеп директоры және 4 мұғалім. Жоба үйлестірушісі (яғни мен!) Астанада өткен төрт негізгі тренингтен өтті, оларды компанияның тренерлері, сондай-ақ Кембридж университетінің құрметті профессорлары Колин Маклафлин мен Кэтрин Эванс жүргізді.

Тренерлердің тиімді жоспарының арқасында біздің негізгі тобымыз онлайн вебинарларға қатысып, Өскемен НИШ филиалының зерттеу тобымен бірге қолдау алды. Содан кейін негізгі топтың мұғалімдері алған білімдерін мектепте таратты және оларды қолдана бастады. Мұның бәрін мектеп үйлестірушісі бақылады.

Біз командадағы рөлдерді келесідей бөлістік:

- **Директор:** стратегиялық жоспарлауға, ресурстарды басқаруға және өзгерістерді жалпы үйлестіруге жауап береді.
- **Үйлестіруші:** мұғалімдердің әрекетте зерттеу жүргізуіне қолайлы жағдай жасайды.
- **Мұғалімдер:** жүйелі түрде зерттеулер жүргізеді, бірлесіп жұмыс істейді.

Біздің ортақ мақсатымыз – әрекеттегі зерттеулерді тәжірибеде жүргізу, мұғалімдерге қолдау көрсету, оқытуды және сыныптағы, мектептегі жағдайды жақсарту, мұғалімдердің көшбасшылығын арттыру.

Біз қалай зерттедік? Біздің басты назарымыз

Әрекетте зерттеу жұмысын жүргізу – 7-сынып оқушыларының мүмкіндіктерін түсіну үшін өте тиімді әдіс. Біздің мектепте 7-сыныптардың 15

параллелі бар, және өткен жылы білім сапасы мен мотивация бойынша нәтижелер төмен болды. Біз сынып жетекшілерімен сөйлесіп, мәселелерді анықтадық.

Біз еріктілер тобын құрдық, оларға жүйелі зерттеу туралы семинар өткіздік және әрекеттегі зерттеу туралы айттық. Сынып жетекшілері мотивациясы төмен үш оқушыны бақылауды ұсынды: **А оқушысы** (ашуланшақ, тыңдамайтын, білімі орташа, тапсырмаларды орындамайды), **Ү оқушысы** (материалды түсінеді, бірақ бақылауды қажет етеді), **З оқушысы** (тұрақсыз, сабаққа құлықсыз қатысады).

Қазан айында біз оқушылардың оқуға деген қызығушылығы мен мотивациясын мәтінді түсіну дағдыларын жетілдіру арқылы арттыру мақсатында зерттеу жоспарын құрдық.

Біз не білдік? Сауалнамалар мен фокус-топтардың нәтижелері

Негізгі мәселені анықтау үшін біз оқушылар, ата-аналар және пән мұғалімдері арасында сауалнама және фокус-топтар өткіздік.

7 «Х» сынып оқушыларымен фокус-топтың нәтижелері:

- **Қызығушылықтар мен сүйікті пәндер:** Физика, алгебра, геометрия, химия. Себептері – мұғалімдердің мейірімділігі, сұрақтарға жауап беру, тыңдай білу. **Қорытынды:** оқушылар үшін мейірімді және қолдаушы қарым-қатынас маңызды.
- **Ұнатпайтын пәндер:** Қазақ тілі, қазақ әдебиеті, геометрия. Себептері – мұғалімнің қаталдығы, назар аудармау, жазулардың түсініксіздігі, түсіндірмелердің болмауы. **Мәселелер:** мұғалімнің эмоционалдық және білім беру деңгейінде теріс әсері; тапсырмалардың оқушылар деңгейіне сәйкес келмеуі.
- **Мәтінмен жұмыс:** Сүйікті тапсырмалар – тірек сөздерді іздеу, автордың идеяларын анықтау, шығармашылық тапсырмалар. Қиындықтар – сөздік жұмысының болмауы, мұғалімнің дауысының баяулығы, сұрақ қоюдан қорқу. **Қорытынды:** оқушыларға мәтінмен жұмыс істеуде қолдау қажет, олар шығармашылық тапсырмаларға көбірек қызығады.
- **Оқушылардың ұсыныстары:** Мұғалімдер мейірімді, тыңдай білуі керек, кері байланыс беруі керек, сөздік жұмысын енгізуі керек, анық және қатты сөйлеуі керек, шығармашылық тапсырмаларды көбірек беруі керек.

Оқушылармен фокус-топтан жалпы қорытындылар мен ұсыныстар:

- **Мұғалім қарым-қатынасын жақсарту:** оқушылар қолдау мен мейірімділікті күтеді.
- **Оқу процесін жандандыру:** жүйелі сөздік жұмысы, интерактивті және шығармашылық тапсырмаларды көбейту.
- **Мұғалімнің рөлі:** белсенді қатысу, мәселелерге назар аудару, уақтылы қолдау көрсету.
- **Техникалық жақсартулар:** тақтадағы көрнекілік және мұғалімнің дауысының естілуі мәселелерін шешу.

Мұғалімдермен фокус-топта анықталған кедергілер:

- Оқушылар аз өздігінен оқиды.
- Мәтінмен жұмыс істеудің әртүрлі әдістерін аз қолданады.
- Мұғалімдер формативті бағалауды сирек өткізеді және кері байланыс береді.
- Сөздік жұмысы аз.
- Оқушылардың қажеттіліктері мен көзқарастары елеусіз қалады.
- Гуманитарлық пәндердегі қиындықтар.
- Төмен мотивация және оқушыларда сенімсіздік.

Сауалнамадан жалпы қорытынды:

- Оқу дағдыларын дамыту қажет.
- Оқушылардың мектепке деген сенімін арттыру қажет.
- Мұғалімдер мен оқушылар арасындағы қарым-қатынасты жақсарту қажет.
- Құрмет пен қабылдау мәдениетін нығайту қажет.

Мектептің өзгерістерге дайындығы және іс-қимыл жоспары

Мектеп зерттеулерге қажетті барлық нәрсемен қамтамасыз етілген. Біз әр айдың екінші және төртінші бейсенбісінде сағат 18:00-ге әдістемелік кездесулерді жоспарладық, негізгі топ пен еріктілер тобы үшін ыңғайлы кесте жасадық. Негізгі топ мұғалімдерге рефлексия жасауға көмектеседі.

Мектептің тиімді даму жоспары үшін жүйелілік, ынтымақтастық, үздіксіздік, прогрессивтілік және жетілдіру маңызды. Біз SWOT-талдауын жүргіздік (ол бөлек ұсынылған).

Анықталған мәселелер бойынша іс-қимыл жоспары:

- **Оқу стратегияларын енгізу:** интерактивті талдау, топтық оқу, рефлексивті сұрақтар.

- **Мектеп мәдениетін жақсарту:** оқушыларды мектеп өміріне тарту, «Мектеп мақтанышы» сияқты бағдарламалар.
- **Мұғалімдерге арналған тренингтер:** оқушыларды қолдау және олардың күшті жақтарын дамыту әдістері.
- **Кері байланыс жүйесін құру:** оқушылардың мұғалімдермен еркін сөйлесуі үшін.

Зерттеу жұмысынан кейін біз еріктілермен деректерді талқылап, мәселелерді шешу жолдарын қарастырдық.

Біздің зерттеу сұрағы және оны түзету

Бастапқы зерттеу сұрағы: «Мәтінді түсіну арқылы оқушылардың мотивациясын қалай арттыруға болады?»

Бұл сұрақ маңызды, бірақ біз оны нақтырақ және өлшенетін ету керектігін түсіндік. Жақсы зерттеу сұрағы келесідей болуы керек:

- Өзекті.
- Нақты (объект, әдіс, нәтиже).
- Өлшенетін.

Біздің алғашқы сұрағымызды талдау:

- **Күшті жақтары:** мәтінді түсіну — маңызды дағды, мотивацияны арттыру үлгерімге әсер етеді, сұрақ оқу дағдыларын және қызығушылықты дамытуға бағытталған.
- **Әлсіз жақтары:** «Мотивацияны қалай арттыруға болады?» тым жалпы, мотивацияның нақты көрсеткіштері жоқ.

Сондықтан біз сұрақты: «Мәтінді түсіну әдістерін қолдану мәтінмен жұмыс істеу дағдыларын дамыту кезінде оқушылардың оқу мотивациясына қалай әсер етеді?» деп өзгерттік.

Бұл сұрақ нақты (объект — оқушылар, әдіс — мәтінді түсіну), мәтінді түсіну мен мотивация арасындағы байланысты зерттеуге мүмкіндік береді және өлшенетін (мәтінмен жұмыс сапасы мен қызығушылық деңгейін бағалауға болады).

Зерттеу мақсаты және әдістеменің теориялық негізі

Біздің зерттеуіміздің мақсаты — мәтінді түсіну дағдыларын жетілдіру арқылы оқушылардың оқуға деген қызығушылығы мен мотивациясын арттыру.

Біз оқуға деген қызығушылықты арттыру және зерттеулер жүргізу бойынша әдебиеттерді зерттедік. Оқыту семинарларын өткіздік, зерттеуді дұрыс ұйымдастыру және этикалық талаптар туралы айттық. Біз келесі ғалымдардың жұмыстарына сүйендік:

- **Л.С. Выготский** («Жақын арадағы даму аймағы» теориясы).
- **Джон Хатти** («Visible Learning» оқылғанды түсіну стратегиялары туралы).
- **Кэтрин Сноу** («Reading for Understanding» түсіну стратегиялары мен мотивация арасындағы байланыс туралы).
- **Гордон Дж.** (Guthrie & Wigfield, 2000) («Reading Motivation Questionnaire» сауалнамасы).

Зерттеудің негізгі кезеңі, бұл «Біз не істедік?»

Сабақтағы белсенділік пен қызығушылықты арттыру үшін біз пән мұғалімдеріне келесілерді қолдануды ұсындық:

- **Интерактивті әдістер** (топтық жұмыс, сұрақ-жауап, пікірталастар).
- **Көрнекі құралдар** (суреттер, диаграммалар).
- **Шығармашылық тапсырмалар** (әңгіме құрастыру, мәтінді визуализациялау).

Бақылаушы мұғалімдерге оқушылардың іс-әрекеттерін, олардың мотивациясы мен қатысуын жүйелі түрде бақылау үшін бақылау парағы берілді. Маңызды болды:

- Критерийлерді нақты анықтау.
- Әр оқушыны бақылау (X, Y, Z).
- Нақты мысалдармен ескертулер жасау.
- Сабақтан кейін кері байланыс беру.

Біз сабақтарға қатыстық, және әр сабақтан кейін мұғалімдермен рефлексивті диалог жүргіздік, ұсыныстар бердік және келесі сабаққа дайындықты бірлесіп жоспарладық, оқушылардың жеке ерекшеліктерін ескере отырып тапсырмалар құрастырдық. Бірлескен жоспарлау тиімділігін көрсетті: біз қолданылған әдістердің оқылғанды түсіну, ойлау және шығармашылық қабілеттерді дамытатынын түсіндік.

Саналы оқу арқылы мотивацияны арттыру үшін біз зерттеу жоспарын өзгерттік. Біз тек өлшеу ғана емес, сонымен қатар оқушыларды тартатын әдістерді қолдану қажет екенін түсіндік.

Біз Асалифе Мекурия, Элиас Воемого Бушишо және Хайлу Вубшеттің «Ағылшын тілін шет тілі ретінде оқыту барысында оқу стратегияларын үйретудің, оқу стратегияларын қолдануға және сын тұрғысынан оқуға

кабілеттілікке әсері» тақырыбындағы зерттеуін негізге алдық. Бұл зерттеу жобасы тиімді оқу стратегияларының маңыздылығын айқындайды.

Эксперименттік әдіс (бірақ кейін тәсілді өзгерттік):

- Бастапқыда біз сыныпты бақылау және эксперименттік топтарға бөліп, әртүрлі оқу стратегияларын қолдандық. Алдын ала тест және кейінгі тест арқылы мотивация мен мәтінді түсінудегі айырмашылықты өлшедік.
- **Не өзгерттік:** Ақпан айындағы офлайн сессия кезінде біз сыныпты бақылау және эксперименттік топтарға бөлу тым ғылыми әдіс екенін, ал бізге педагогикалық әдіс қажет екенін түсіндік. Сондықтан біз бақылау тобын алып тастап, тек эксперименттік топқа назар аудардық.
- Енді біз бір саналы оқу стратегиясымен (мысалы, SQ3R, «жуан және жіңішке сұрақтар», «Қос күнделіктер») 2-3 апта бойы жұмыс істейміз, өзгерістерді жазып аламыз және басқа стратегияларды енгізуді жоспарлаймыз.
- **Бақылау әдісі:**
 - Оқу кезінде оқушылардың мінез-құлқын бақыладық: кім қызығушылық танытады, кім сұрақ қояды, кім саналы оқу стратегияларын қолданады.
 - Барлығын бақылау журналына жазып, тенденцияларды талдадық.
- **Сұхбат және рефлексия:**
 - Әдістемелерді енгізгеннен кейін оқушыларға ашық сұрақтар қойдық: «Оқуға деген көзқарасыңызда не өзгерді?», «Қандай стратегиялар мәтінді жақсырақ түсінуге көмектеседі?», «Оқу сізге қызықты болды ма?».
- **Өзін-өзі бағалау және өзара бағалау:**
 - Оқушылардың өзін-өзі бағалауы үшін «Мәтінді қалай түсінемін» атты тексеру парағын жасадық. Бұл оларға өз жетістіктерін көруге көмектеседі және мотивацияны арттырады. Мысалы: «Мен мәтіннің негізгі идеясын түсіндіре аламын», «Мен мәтін бойынша 3 терең сұрақ қоя аламын», «Мен мәтінді өз сөздеріммен қайта айта аламын».

Оқушыларды бақылау және қорытындылар

Біз үш оқушыны (X, Y, Z) әртүрлі сабақтарда бақылап, мәтінді түсіну әдістері олардың мотивациясына қалай әсер ететінін бағаладық. Критерийлерге: белсенді қатысу, тапсырмалардың сапасы, уақтылы орындалуы, пікір білдіру қабілеті, қызығушылық, топтағы қарым-қатынас кірді.

Негізгі бақылаулар:

- **Белсенділік және қатысу:** X және Y оқушылары тұрақты белсенді. Z оқушысы жақсарып келеді, бірақ әлі де қолдауды қажет етеді.
- **Тапсырмалардың сапасы:** X және Y оқушылары жақсы орындайды. Z оқушысы қиындықтарға тап болады, бірақ жетіледі.
- **Уақтылы орындалу:** Барлығы уақтылы болуға тырысады, бірақ Z оқушысы кейде кешігеді.
- **Пікір білдіру және қызығушылық:** Барлығы қызығушылық танытады және пікір білдіре алады.
- **Топтағы қарым-қатынас:** X және Y оқушылары сәтті әрекеттеседі. Z оқушысы қиындықтарға тап болады.

Мәселелер және ұсыныстар:

- **Басты мәселе** – Z оқушысының мәтінді түсінудегі қиындықтары. Оған жекелендірілген тапсырмалар ұсынылады.
- Дәлірек талдау үшін бақылау критерийлерін дамыту қажет.

Қосымша ескертулер:

- Оқушылар топтық тапсырмаларды жақсы орындайды.
- Венн диаграммасы және «ББҮ» кестесі (Білемін, Білгім келеді, Үйрендім) сияқты әдістерді қолдану A оқушысына оң әсер етеді.
- ПОПС-формуласын қолдану Z оқушысының қиындықтарын анықтауға көмектеседі.

Бақылаулардан қорытындылар:

- Қолданылған әдістер көпшіліктің мотивациясына және мәтінді түсінуіне оң әсер етеді.
- Қиындықтары бар оқушыларға ерекше назар аударып, жеке стратегияларды әзірлеу қажет.
- Оқыту әдістерін жақсарту үшін талдауды жалғастыру қажет.

Біз не туралы білдік...

Практикалық зерттеулерді қолдану

Біз әрекеттегі зерттеу – бұл тек теория емес, біздің күнделікті жұмысымызды жақсартуға арналған қуатты құрал екенін түсіндік. Ол мәселелерді анықтап қана қоймай, бірден шешімдерді іздеуге, олардың тиімділігін тексеруге және өз әрекеттерімізді түзетуге мүмкіндік береді. Бұл – оқу мен жетілдірудің тұрақты циклі. Біз жүйелі бақылау мен талдаудың оқушылардың қажеттіліктерін терең түсінуге қалай көмектесетінін көрдік.

Басқалармен жұмыс

Бірлескен жұмыс – жетістіктің кілті! Біз «сыни достар» болуды, мәселелерді ашық талқылауды, бір-бірімізге кері байланыс беруді және бірге шешімдер іздеуді үйрендік. Мұғалімдер бірлескен сабақтарға көбірек қызығушылық танытып, тәжірибе алмасты. Мектеп басшылығы мен басқа мектептердегі әріптестердің (Өскемен НИШ) қолдауы баға жетпес болды. Біз командалық жұмыс бізді күшейтетінін және қиындықтарды оңай жеңуге мүмкіндік беретінін түсіндік.

Бұл саладағы көшбасшылық

Жоба үйлестірушісі ретінде мен көшбасшылық тек бұйрықтар беру ғана емес, сонымен қатар жағдай жасау екенін түсіндім. Менің міндетім тек бақылау емес, мұғалімдерді ынталандыру, оларға зерттеулерді қызықты әрі ыңғайлы өткізуге жағдай жасау болды. Бұл тәлімгер болу, бастамаларды қолдау, туындаған қиындықтарды шешуге көмектесу және, әрине, өзім де үйрену дегенді білдіреді. Мектеп директоры мен әкімшілігінің түсінігі мен қолдауы табысты көшбасшылық үшін өте маңызды болды.

Мектептегі қажетті жағдайлар және біз оларды қалай жасадық

Табысты әрекеттегі зерттеу үшін қажет:

- **Материалдық-техникалық және ақпараттық ресурстар:** Біздің мектебіміз бұған қажеттімен қамтамасыз етілген.
- **Әдістемелік кездесулерге уақыт:** Біз ыңғайлы кесте жасадық (әр айдың екінші және төртінші бейсенбісінде сағат 18:00-де).
- **Қолдау және рефлексия мәдениеті:** Біз мұғалімдер қателесуден қорықпайтын, оларға рефлексия жасауға және шешімдер табуға көмектесетін атмосфера құрдық. Негізгі топ бұл бағытта мұғалімдерге белсенді көмектесті.
- **Өзгерістерге ашықтық:** Мектеп басшылығы біздің ұсыныстарымызға ашық болды және оларды қолдады.
- **SWOT-талдау:** Біз оны күшті және әлсіз жақтарды, мүмкіндіктер мен қауіптерді анықтау үшін қолдандық, бұл бізге іс-қимылдарды жоспарлауға көмектесті.

Біз кездескен кедергілер:

- Мұғалімдердегі бастапқы сенімсіздік және қателесуден қорқу.
- Өзгерістерге қарсылық (бірақ онша күшті емес).
- Үлкен жүктемеге байланысты мұғалімдерде уақыттың жетіспеушілігі.
- Оқушылар мен мұғалімдердің басқа корпусқа ауысуы (бірақ біз мұны сәтті жеңдік!).

Ықпал ететін факторлар:

- Әкімшілік пен директордың қолдауы.
- Сарапшылардың тиімді тренингтері.
- Негізгі топтың ұйымшылдығы және оның біліммен бөлісуге дайындығы.
- Оқушылардағы көрінетін нәтижелер (білім сапасының, мотивацияның артуы).
- «SHARE» жобасындағы сәтті жұмыс мысалы.

Келесіде мен басқаша не істер едім?

Менің ең маңызды сабағым:

- **Зерттеу жоспарын процесс барысында түзетуден қорықпау.** Біз сыныпты бақылау және эксперименттік топтарға бөлу педагогикалық зерттеуде бізге қажет емес екенін түсінгенде, біз тәсілді батыл өзгерттік. Келесіде мен бастапқыдан бастап әрекеттегі зерттеудің қатаң ғылыми емес, педагогикалық әдістеріне назар аударар едім.
- **Әр оқушының жеке қажеттіліктеріне бастапқыдан бастап көбірек назар аудару,** тек қиындық көретіндерге ғана емес, сонымен қатар мықты оқушыларға да, оларды одан әрі дамыту үшін.
- **Ата-аналарды зерттеу процесіне көбірек тарту,** оларды серіктес ретінде пайдалану, өйткені олар балалардағы өзгерістерді үйде көреді.
- **Деректерді жинауды мұғалімдер үшін барынша қарапайым және түсінікті, бірақ сонымен бірге тиімді етіп жүйелеу.** Кейде тым көп формалар адамды қашықтыруы мүмкін.
- **Мұғалімдермен бірлескен рефлексивті сессияларды өткізуге көбірек уақыт бөлу,** олар тек күнделіктерді толтырып қана қоймай, өз бақылаулары мен тапқандарын терең талқылауы үшін.

Қорытындылар және болашақ

Оқу жылының соңында біз бастапқы деректермен салыстыра отырып нәтижелерді талдадық және мотивациядағы өзгерістерді бағаладық.

Әрекеттегі зерттеудің тиімділігі:

- **Білім сапасын арттыру:** Біз оқытуды жақсарту үшін нақты деректер алдық.
- **Жеке оқыту әдістері:** Біз әр оқушының ерекшеліктерін анықтап, процесті жекелеңдіре алдық.
- **Мұғалімдердің кәсіби дамуы:** Мұғалімдер өз тәжірибелерін зерттеп, тиімді әдістерді енгізу арқылы өседі.

- **Мектептің даму стратегиясын қалыптастыру:** Зерттеу нәтижелері – мектептің даму жоспары үшін құнды ақпарат көзі.

Басты қорытынды: Әрекеттегі зерттеу білім беру процесін жақсартуға, оқушылар мен мұғалімдер арасындағы байланысты тереңдетуге және мектепті стратегиялық тұрғыда дамытуға мүмкіндік береді. Біз мұның тек бастамасы екенін және зерттеуіміз жалғасатынын түсінеміз! Болашақта бұл әдістер біздің оқушыларымыздың әлеуметтік, эмоционалдық және академиялық дамуын жақсарту стратегияларын әзірлеуге көмектеседі деп үміттенеміз.

Бұл әңгіме сіздер үшін қызықты және пайдалы болды деп үміттенемін! Сіздің мектебіңізде осындай зерттеулер жүргізіледі ме? Бұл туралы не ойлайсыз?